

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Sacramentis In Genere Ac De Sacramentalibus Nec Non De Sacramentis Baptismi, Confirmationis, atque Extremæ Unctionis Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio IX. Argumentum. Refertur nullitas Baptismi puero moribundo dati ob defectum Verborum formæ. Quem puerum Ecclesiasticæ sepulturæ non esse tradendum ostenditur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94638)

Summo Pontifice Clemente Nono Anno 1667. Illustrissimus, ac Reverendissimus Dominus Petrus Leonius, ejusdem Ecclesiae Antistes, & Princeps, Nobilitate, Prudentia, ac omnium Virtutum fulgoribus ornatissimus; cui tunc tanquam Domino meo Colendissimo in studio obsequabar.) Ea ratione, quia verba *abluo & Christianizo* aequipollent verbo *baptizo*. At non esse formam validam verbis *Patris, & Filii, & Spiritus Sancti*, substituere ista *Genitoris, Geniti, ac Spirati*, quia non licet recedere à verbis assumptis per Redemptorem in formae baptismalis constitutione, liquidem in tantum verba sunt Sacramentalia, in quantum sunt assumpta à Deo in Sacramentum, opinantur gravissimi Doctores, inter quos S. Thom. d. 3. p. q. 66. art. 5. ad 2. Scotus in 4. dist. 3. quest. 2. H. ibid. S. Bonaven. art. 2. q. 3. Et pluribus rationibus probat Emin. Cardin. de Lauræa d. tom. 1. disput. 2. num. 60. & seqq.

7. Corruptione balbutiendo. Ut *Hoc est corpus meum Hic est calix*, &c. Ego te baptizo in nomine *Patris, &c.* & ex auctoritate Scoti, ac Marcantii has esse formas validas docet Gobat d. tract. 2. n. 95. & 96. Summa Diana Verb. *Eucharistiae forma*, n. 14. Tambur. de *Tripl. jur. lib. 4. cap. 2. n. 22.* & Coton. lib. 2. Controv. 4. num. 37. & 40.

4. Repetitione verborum. Pluribus ad hinc annis cognovi Sacerdotem, qui dicebatur scrupulis inquietari, & dum consecrabat, ita dicebat. *Hac, hoc, hoc, est, est, est, corpus, corpus, corpus, meum, meum, meum.* Idem faciebat in consecratione calicis, repetendo quamcumque voculam formae ter, quater, & quinque; Etenim sibi videbatur eam voculam non protulisse, seu non bene, non integrè enunciasse; & quia audiebatur ab audientibus Missam, & scandalum faciebat, tediumque satis grave; solebat alter Sacerdos ei assistere cum hoc pacto, ut statim prolato uno Verbo Consecrationis, quod intuebatur in Missali, illud digito cooperiret, & cum videret coopertum, sciret, illud pronunciasse; ideoque progrediretur in prolatione formae; & recipiebat ex hac assilientia non leve juvamen. Modò dubitatum fuit eo tempore; an pluries repetendo singulas voces formae consecrationis hostiae, & calicis, validè consecraret? Plurimi dubitabant. Sed sapientiores nullum de validitate consecrationis dubium habebant, quia illa repetitio singularum vocularum non auferebat sensum formae; & ita sentire reperio Gobat tract. 3. in *Alphabet. Sacrificantium*, num. 94. & 95.

Sit igitur resolutio quaesiti, illam variationem formae officere validitati Sacramenti, quæ sensum mutat. Quod si quis petat, an sufficiat recitare formam cum corde, seu Mentaliter? Negativa responsio est concorditer data; quia Sacramenta novæ legis debent habere claram significationem gratiæ sanctificantis; & hanc consequuntur per verba, quæ sunt instituta ad significandum ignota. Ideo in Concil. Florentin. in decreto Eugenii decisum est, quod *Omnia Sacramenta tribus perficiuntur, videlicet rebus tanquam materia, verbis tanquam forma, & persona ministri.* Et additum est: *Horum si aliquod desit, non efficitur Sacramentum.* Et ideo non sufficere si verba mentaliter proferantur, sed esse clara voce promenda docent Layman lib. 5. tract. 1. cap. 4. n. 2. assert. 3. Grassius part. 2. lib. 1. cap. 3. num. 20. Gobat tract. 1. num. 4. & Emin. Card. de Lauræa, id Theologicis rationibus comprobans d. tom. 4. disp. 2. art. 2. num. 6. & seqq.

DECISIO. IX.

ARGUMENTUM.

Refertur nullitas baptismi puero moribundo dati ob defectum Verborum formæ. Quem puerum Ecclesiasticæ sepulturæ non esse tradendum ostenditur.

SUMMARIUM.

1. Baptismi Verba quæ sint de essentia ejus formæ?
2. Sepultura Ecclesiastica non datur non baptizatis.
3. Factus in Ventre Matris mortuus cum ea, an sepeliatur in loco Sacro?
4. Ecclesia an polluat per sepulturam filii non baptizati.

Occasione autem Variationis Verborum formæ in Sacramentis enucleandus venit sequens Casus.

Enitur puerpera puerum, quem morti proximum videns obstetrix, anxia de ejus aeterna salute, aquam flagitat, ut eum baptizet. Intendens igitur eum baptizare, aquam benedictam effundit super caput pueri, hac tantummodo verba dicens: In nomine patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Paulo post moritur puer. Queritur, An validè baptizatus?

Respondendum est negativè; juxta decisionem Summi Pontificis Alexandri Tercii in cap. 1. de Baptismo. ubi omnes Canonistæ. Ratio autem invaliditatis hujus Baptismi est, quia pari jure sunt de essentia formæ verba illa in nomine *Patris, & Filii, & Spiritus Sancti*; ac ista Verba *Baptizo te*; & ideo cum fuerint omnia, irritus fuit Baptismus. Sane autem de forma hæc verba *Baptizo te*; liquidem forma debet talibus concipi verbis, quibus significetur tum actus agentis, tum persona baptizantis, & suscipientis, Layman lib. 5. tract. 2. cap. 4. num. 2. Grassius part. 2. lib. 1. cap. 3. num. 21. Marchantius resolut. Pastor. cap. 2. casu 4. Toletus lib. 2. cap. 19. n. 5. Comitol. in resp. Moral. lib. 1. quest. 46. num. 1. Bonacina de Sacrament. in gen. tom. 1. disp. 1. q. 2. punct. 4. & Eminen. Card. de Lauræa, tom. 1. de Baptis. disp. 12. art. 4. n. 41.

Quod si quis petat, an prædictus puer sepeliendus sit in loco sacro? Pariter respondendum est negativè, ea ratione, quia Ecclesiastica sepultura non conceditur non baptizatis. Rituale Roman. de Exequiis Verb. 2. *Quibus non licet dare Eccl. sepult.* prope finem Glossa in cap. Ecclesiam. De consecrat. dist. 1. Verb. *celebrare.* Samuelhus. de Sepultura. tract. 2. contr. 4. num. 7. Sperellus dec. 88. num. 19. Toletus lib. 5. cap. 8. n. 11. Mendo verb. *sepultura* num. 2. Summa Diana eod. verb. num. 1. & Bassus tom. 1. verb. *sepultura* n. 5.

Neque obstat, quod si mater moriatur antequam pariat foetum, & iste pariter decedat in ventre matris absque Baptismo, nihilominus una cum matre obinet Ecclesiasticam sepulturam. Bordon. Variar. resolut. part. 2. resol. 89. num. 23. & Pallerin. de pollut. Ecclesie. disput. 8. cap. 21. Quia eo casu ita conceditur, non de per se ipsi foetui non baptizato, sed in consequentiam, & tanquam membro ipsius matris, in cujus visceribus adhuc retinetur. Quod si de facto puer nostri casus absque Baptismo mortuus sepeliretur in Ecclesia, multi volunt, eandem remanere pollutam; atamen contrarium tenent gravissimi Doctores, eo quia prohibitio cadit in pueris non baptizatis ortis ex Patre, & Matre infidelibus. Sayrus de censur. lib. 5. cap. 16. num. 26. Ugo lin. de offic. & pot. Episc. par. 2. cap. 29. §. 5. Barbosa alligat. 28. num. 53. Pax Jordan. tom. 1. lib. 5. tit. 12.

tit. 12. num. 117. & Passerinus d. disp. 8. cap. 21. n. 4.

- Ex his tandem admoniti esse debent omnes Parochi, & omnes animarum Rectores, ut nunquam cessent docere tum Obstetrices, tum Parochianos suos formam Baptismi iuxta Synodale Præceptum part. 2. cap. 12. de Baptismi administratione in fine; ne eadem contingat errare baptizando, cum irreparabili dispendio æternæ salutis puerorum, ad quos Parochus convolare non potest, ut eos baptizet.

DECISIO X.

ARGUMENTUM.

An interrompere formam Sacramentorum, inferendo per medium ejus alia Verba, vel anteponendo aliquod ex verbis ejusdem formæ noceat validitati Sacramenti declarat hæc Decisio. Item an ly *Ez* in forma Baptismi sit de ejus essentia.

SUMMARIUM.

1. Interruptio Verborum formæ quando noceat Sacramento?
2. Antepositio Verborum an obstat validitati formæ?
3. Baptismus an sit validus, interrupta forma per alia Verba?
4. Stipulatio interrupta an valeat?
5. Testamentum interruptum an iustificetur?
6. Exemplum interruptionis formæ in baptismo.
7. Antepositio alicujus Verbi in forma baptismi an irritet illud?
8. Et in baptismi forma an sit de essentia?

Sed hic circa defectus formæ alia duo Quæsitæ sunt resolvenda. Unum est, an interruptio formæ, ut alteri respondeatur, destruat Sacramentum? Ad hoc Quæsitum respondendum est cum distinctione: vel illa interruptio, & responsio est ita modica, ut secundum regulas dialecticas, verba formæ sacramentalis faciant unam propositionem; & talis interruptio, ac responsio non destruit Sacramentum.

Quod è contra si interruptatur forma, vel alteri respondeatur tanta prolixitate, & tanto defluxu temporis, ut verba formæ inceptæ cum aliis, quæ deinde connectuntur, minime valeant constituere unicam propositionem, erit invalidum Sacramentum. Nugnus tom. 1. in 3. p. D. Thom. quæst. 60. art. 8. & Marcantius in qq. Regul. tract. 1. cap. 2. quæst. 2. cas. 3. quos citat, & sequitur Diana Coordin. tom. 1. tract. 1. resol. 6. Quæ in Seniori inordinato legitur part. 5. tract. 5. res. 41. & his ad stipulantur, Cotonium lib. 2. contr. 1. cap. 1. n. 28. Bonac. tom. 1. De Sacram. in gen. disp. 1. q. 2. punct. 1. n. 23. & Laym. de Sacram. Baptismi lib. 5. tract. 2. cap. 4. nu. 6. vers. 4. Si Verborum modica interruptio.

- Aliud Quæsitum est: An antepositio aliquorum verborum formæ destruat Sacramentum? & ad hoc 2. est dicendum; destrui Sacramentum, si ex antepositione aliquorum verborum formæ, eorumque variatione secundum Ubi ipsius formæ sensus mutetur; secus autem si sensus illæsus remaneat, & minister non intendat inducere aliquem errorem circa terminos substantiales ejusdem formæ. Layman. d. lib. 5. tract. 2. cap. 4. n. 6. vers. 3. Cardin. Toletus lib. 2. cap. 19. n. 3. Bonac. d. tom. 1. disp. 1. de Sacram. in gen. quæst. 2. punct. 1. n. 21. & 22. & Emin. Cardin. de Lauræa tom. 1. in 4. lib. sent. disp. 2. art. 8. n. 98. Ex quibus venit decidendus sequens Casus.

Parochus baptizans puerum, sacram ablutionem incaperat, & dixerat Ego te baptizo: quando obstetrici flagitanti, ut miseret aquam calidam cum frigida, quia hyems erat, respondens ait: O via butate quæ l'acqua calda: scilicet in scutellam baptismalem; & statim proseguendo Baptismi formam, & aquam ter effundendo de more super caput infantis, dixit: In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti: Amen. Queritur an Sacramentum valeat?

Valere Sacramentum omnes respondere, ea ratione, quia illa verba O via butate quæ l'acqua calda, modica sunt, & ita cito prolata, ut non videantur habere vim discontinuandi inceptam formæ orationem; & quia ex studiosis nostris plurimi sunt Juris utriusque laurea insigniti, & legali scientia pollent; ac etiam plurimi Theologici ferto redimitti; idè hi allegant auctoritatem Divi Thomæ in 4. dist. 3. qu. 1. art. 2. quæstion. 4. ad 1. & Scoti in 4. dist. 3. q. 2. M. & N. Illi verò probaverunt responsum ratione legali desumpta ex l. Continuuus. De verb. oblig. in qua habetur, quod in stipulatione si inter interrogationem, & promissionem longus actus extraneus interveniat, inutilis est stipulatio; ipsa verò valet, si actus sit brevis, ut puta si stipulator dixerit, promittis mihi centum? & promissor respondeat: arma, vinumque cano, spondeo. L. Qua extrinsecus 65. ff. eod. tit. Item adduxerunt text. in l. Cum antiquitas. §. & siquidem C. de testam. ubi habetur, valere testamentum, etsi testator vocatis testibus, & incepta testamenti factione, cogatur eam intermittere ob aliquod necessarium naturæ, si paulisper exeant testes à conspectu testatoris; secus autem si longiore spatio separentur ab ipso. Idcirco verba prolata à baptizante casus nostri, quamvis cavenda sint, ob reverentiam Sacramenti; tamen validitati Sacramenti non officere ob eorum brevitate docent Volpi resolut. moral. 67. num. 15. Card. Tolet. d. lib. 2. cap. 19. nu. 5. Gobat in experim. Theol. tract. 2. n. 97. Qui dat exemplum de baptizante dicente: Ego te baptizo in nomine Patris, (tacete mali pueri) vel (admove propius infantem.) & Filij, & Spiritus Sancti. Bonacini. d. tom. 1. de Sacram. in gen. disp. 1. quæst. 2. punct. 1. n. 22. Qui exemplificat de baptizante dicente: Ego te baptizo (fuge hinc, aut veni huc, aut ista aqua est nimis frigida) in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Tamburin. de Tripl. sur. lib. 1. de Sacram. in gen. cap. 1. §. 1. num. 10. Layman. d. lib. 5. tract. 2. cap. 4. n. 6. vers. 4. Diana Coordinatus d. tom. 1. tract. 1. resol. 6. Quæ sedet in veteri par. 5. tract. 5. resol. 41. & Eminen. Card. de Lauræa in 4. sent. d. tom. 1. disp. 2. art. 6. num. 69.

Sed non levis est dubitatio, An valeat baptismus, si aliquod Verbum formæ anteponatur. E. G. Quidam baptizando dixit: Ego Patris te baptizo in nomine, Filij, & Spiritus Sancti. Queritur, an valide?

Digladiantur decifores; nam alii asserunt valere baptismum supradicta forma collatum, ea ratione, quia antepositio ly Patris post ly Ego, non mutat sensum, & intellectum formæ, & reputatur quid accidentale tantum, ut fatebitur quilibet recitans eadem verba; & faciens pausam statim post ly Nomine, & statim proseguatur nominare alias duas personas Sanctissimæ Trinitatis: siquidem apud Grammaticos, & Poetas licitum est antepondere dictiones, seu nomina ad placitum intra